

दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वन सम्बर्धन'

प्रथम राष्ट्रिय वन सम्बर्धन कार्यशाला गोष्ठी

८-१० फाल्गुन, २०७३

काठमाण्डौ, नेपाल।

बिगत २० वर्षमा भण्डै पाँच प्रतिशतले वनको क्षेत्रफलमा वृद्धि भएको छ। तर पनि वनको दिगो एवं वैज्ञानिक व्यवस्थापन हुन नसक्दा वनको गुणस्तर र उत्पादकत्वमा अपेक्षाकृत वृद्धि हुन सकेको छैन, फलस्वरूप बजारमा काठको अभाव भै विदेशबाट समेत ठूलो परिमाणमा काठ आयात गर्नु परिरहेको छ। हालै गएको विनाशकारी भूकम्पको कारण पुनः निर्माणको लागि ५ करोड क्युफिट भन्दा बढि काठको माग रहेको अनुमान गरिएको छ। बढ्दो काठको माग आपूर्ति गर्न र काठ जन्य पैदावारमा आत्म निर्भरताका लागि मौजुदा वनमा, वन सम्बर्धन प्रणालीको उपयोग गरी दिगो वन व्यवस्थापन पद्धतिहरु अपनाई वनको उत्पादकत्व र गुणस्तर वृद्धि गरी दिगो रूपमा वन पैदावारको आपूर्ति र वातावरणीय सेवालाई निरन्तरता दिन अति आवश्यक भै सकेको हुँदा, साभेदारी वन र सामुदायिक वनहरुमा वन सम्बर्धनमा आधारित वन व्यवस्थापन प्रणालीलाई गत केही वर्ष देखि प्राथमिकताका साथ संचालन हुदै आएका छन्।

यसै परिप्रेक्षमा वन विभागले वनसँग सरोकार राख्ने सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूसँगको सहकार्यमा 'दिगो वन व्यवस्थापनको लागि वन सम्बर्धन' भन्ने नाराको साथ पहिलोपल्ट "राष्ट्रिय वन सम्बर्धन कार्यशाला गोष्ठी" मिति २०७३ फाल्गुन ८ देखि १० गतेसम्म काठमाण्डौमा संचालन गर्न गईरहेको छ। यस गोष्ठीको उद्देश्यहरु हालसम्म वन सम्बर्धन प्रणालीमा आधारित वन व्यवस्थापनमा भएका अभ्यास तथा सिकाईहरुलाई अभिलेखीकरण गरी विश्लेषण गर्ने, दिगो वन व्यवस्थापन पद्धति तथा प्रक्रियाहरुको बारेमा देखिएका जोखिम र अनिश्चितताहरुको लेखाजोखा गरी जोखिम न्यूनीकरणका उपायहरु पहिचान गरी उपयुक्त वन सम्बर्धन प्रणालीको बारेमा सम्पूर्ण सरोकारवालहरुको विचमा साभ्ता बुझाई वनाउने रहेको छ। साथै वन सम्बर्धनमा आधारित वन व्यवस्थापनको लागि आवश्यक नीतिगत, कानूनी तथा संस्थागत संरचनाको लागि सुझावको सिफारिस गर्ने र विभिन्न खाले वनको दिगो तथा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको लागि निर्देशिका तथा नियमहरु वनाउन पृष्ठपोषण गर्ने छ।

यस कार्यशाला गोष्ठीले वन व्यवस्थापनका विविध पक्षहरुलाई समेटेको छ, जस्तै वृक्षारोपण क्षेत्र र वन सम्बर्धन प्रणाली, वन व्यवस्थापन पद्धति अनुसारको वन सम्बर्धन प्रणाली, तराईका जिल्लामा संचालित दिगो तथा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको सिकाई र वनको आनुवांशिक स्रोत तथा वृक्ष सुधार रहेका छन्। साथै वनक्षेत्र संग अन्तरसम्बन्धित विषयवस्तुहरुमा जलवायु परिवर्तन, वातावरणीय जोखिमहरूसँग अनुकूलन हुने वन व्यवस्थापन प्रणाली, मिचाहा प्रजाति, वनमा लाग्ने रोग किरा तथा वन डढेलो नियन्त्रण र व्यवस्थापन, सहरी वन, दिगो वन व्यवस्थापनको भू तथा जलाधार संरक्षणमा योगदान, शासकीय संस्थागत प्रबन्ध तथा लैंगिक सवालहरु समेटिएका छन्।

गोष्ठीमा विषयगत प्रस्तुती तथा विचार एकै समयमा समानान्तर शत्रहरु चलिरहेको हुनेछ जसले गर्दा सहभागीले आफ्नो ईच्छा अनुसारको शत्र तथा प्रस्तुतीमा सहभागी हुन पाउनेछन् र समानान्तर शत्रबाट आएको निष्कर्षलाई समुहकार्य तथा प्रस्तुतीको माध्यमबाट प्लेनरीमा छलफल गरी निचोड निकालिनेछ।

गोष्ठी आयोजक समितिले ईच्छुक विषय विज्ञ, पेशाकर्मी, वैज्ञानिक, उपभोक्ता तथा विद्यार्थीहरुबाट मौखिक र पोष्टर दुवै खाले प्रस्तुतीको लागि सारांश (Abstract) आह्वान गरेकोमा देश विदेशबाट ५१ प्रस्तुती र १९ पोष्टर आइसकेका छन्। प्राप्त प्रस्तुती मध्ये विदेशी ५वटा रहेका छन्। यो गोष्ठीमा १० जना विदेशी सहित १५० जनाको सहभागिता हुनेछ। सामुदायिक वन उपभोक्ता, सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ, साभेदारि वन उपभोक्ता, साभेदारि वन उपभोक्ता महासंघ, जिल्ला वन अधिकृत, क्षेत्रीय वन निर्देशक र क्षेत्रीय वन तालीम केन्द्रका पदाधिकारीहरुको सहभागिता हुने छन्।

विस्तृत जानकारीको लागि

शकर अधिकारी

वन सम्बर्धन महाशाखा

वन विभाग वबरमहल, काठमाण्डौ।

Email: secretariat.silviws@gmail.com

URL: www.dof.gov.np

(चन्द्रमान डंगोल)

प्रवक्ता

मिति २०७३/११/५